

Poštovani,

kako nisam na vreme uočio stavljanje na javnu raspravu ovog pravilnika osvrnuću se samo na nekoliko stvari.

1. I u Ratelovom komentaru (a u preambuli piše kako se donosi!!!) i u neobjavljenom (verovatno iz tehničkih razloga) komentaru koje stoji na sajtu javnog preduzeća Emisiona tehnika i veze, su date ozbiljne primedbe sa kojima se i ja slažem (što ne znači da je moje slaganje bitno). Čini mi se da je osnovna primedba da eksperimentalna mreža ne može da bude deo "prave" mreže za digitalno radio-difuzno emitovanje TV signala. To samo znači da "stručnjaci" koji su projektovali tu mrežu (a po mom znanju to nije poteklo od zaposlenih u Ratelu) nisu obavili posao kako treba i da će značajan deo investicije biti bačen. Naravno to nekima ne mora da bude problem jer je značajan deo finansijskih sredstava došao iz drugih izvora a ne iz budžeta Republike Srbije, ali ukazuje na činjenicu da su ti nestručnjaci pod zaštitom Ministarstva, koje formulacijom da je to deo konačne mreže, želi da ih zaštiti. A kad "eksperimentalna mreža" bude gašena biće nadležni neki drugi ljudi a oni ne mogu snositi odgovornost za promašaje prethodnika. Bitno je da se to sada ne uoči.

2. I pored deklarativnog zalaganja za tržišnu utakmicu i privlačenje investitora, Ministarstvo je Pravilnikom, bar na neko vreme, dalo monopol Javnom preduzeću emisiona tehnika i veze na radio-difuznu mrežu za digitalnu televiziju. Time je sprečeno da i neko drugi ulaže u tu oblast u prelaznom periodu. U pravilniku koji se menja je bar bila odrednica da se po isteku prelaznog perioda (dakle kad je tržište već zauzeto) omogući da i drugi subjekti mogu da uspostave svoje radio-difuzne distributivne mreže. U ovim izmenama se to još više otežava, jer neko drugi, a ne oni koji treba da ulože novac, treba da odluči da li ulagač ima ekonomskih interesa za to. Neću da sumnjam u loše namere, jer mislim da u takvim uslovima neće ni biti interesa za ulaganje u nove multiplekse. Ali ostaje nejasna potreba za takvim dodatnim ograničavanjem. Naravno, zahtev iz Javnog preduzeća i za trećim multipleksom svakako još više diskredituje stavove o tržišnoj utakmici. U tom kontekstu je i nalaganje Ratelu da to tržište analizira. Ako se posmatra kao izolovano tržište sa 100% učešćem Javnog preduzeća nema šta da se analizira već treba samo da se odrede mere (cene i uslovi distribucije signala). Ovako zahtev da se uradi analiza tržišta (i pored od drugih ukazanih problema vezanih za Zakon) samo znači: dozvoljava se monopolsko ponašanje u nekom periodu (do završetka analize) a možda i trajno. Ali i kasnije, troškovno zasnovane cene za mrežu koja nije racionalno građena će biti više, ali to će platiti građani pa nije problem, a zbog takvih uslova poslovanja, biće i manja konkurencija državnim televizijama. Takođe se i pitanje oduzimanja bez naknade frekvencija emiterima, koji su to platili, tretira na način koji će sigurno izazvati odštetne zahteve, koje će verovatno takođe platiti građani Srbije. Emiteri su i uložili neka sredstva u radio-predajnike i mrežu za prenos, koje ovakvim prelaskom na digitalno emitovanje mogu samo da pošalju na otpad i zatraže naknadu jer nije ispunjeno ono što im je garantovano licencama. Naravno ovo se odnosi samo na one čije dozvole važe u dužem periodu od datuma isključenja analognog emitovanja.

3. Vrlo je čudno da se Ministarstvo odlučilo na ovakav termin za javnu raspravu u vreme praznika. Takođe, obzirom na dosadašnju praksu prethodnog a verovatno i ovog ministarstva, da se ne daje objašnjenja zašto neki predlozi nisu prihvaćeni, čitava javna rasprava dobija farsičnu notu. Liči na "speakers corner" u Hajd parku, gde svak može da priča šta god zaželi, ali to nema nikakve veze sa onim što će vlast da učini. Takva praksa je, bar po mom mišljenju, ismevanje pojmova demokratčnosti i javnosti u radu. Više liči na maksimu, da narodu treba obezbediti igara i sve će biti u redu. Nadam se da u ovom nisam u pravu i da će biti stručnih odgovora.

S poštovanjem,
Milenko Cvetinović